

НАЦІОНАЛЬНА СЛУЖБА ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
(НСЗУ)

просп. Степана Бандери, 19, м. Київ, 04073, тел.: (044) 426-67-77, (044) 290-06-91

E-mail: info@nszu.gov.ua, сайт: www.nszu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 42032422

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Закладам охорони здоров'я
(за списком)

Національна служба здоров'я України (далі – НСЗУ) висловлює свою повагу та надає додаткові роз'яснення щодо правил кодування хвороб та функціональних станів за *напрямом «Паліативна медична допомога»*.

Щодо розширення переліку хвороб, які є критеріями віднесення пацієнта до того, який потребує паліативної допомоги

Повідомляємо, що перелік хвороб, які є критеріями віднесення пацієнта до того, який потребує паліативної допомоги (Додаток 2) розширено діагнозами за такими напрямками:

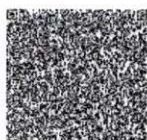
- Діабет;
- хронічне психічне захворювання;
- ВІЛ/СНІД;
- генетичні та метаболічні порушення.

Щодо кодування діагнозів та функціональних станів, які є критеріями віднесення пацієнта до того, який потребує паліативної допомоги

Пояснюємо алгоритм обліку діагнозів пацієнтів, які потребують паліативної допомоги.

1. *Встановити чи відноситься пацієнт до групи пацієнтів, які потребують паліативної допомоги.* Для цього перевірити наявність діагнозу, що встановлений у пацієнта, у Додатку 2 та наявність функціонального стану – у Додатку 3. При наявності у пацієнта діагнозу з Додатку 2 та функціонального стану з Додатку 3, здійснити наступний крок. Облік діагнозів у дітей відбувається за тим самим алгоритмом, але використовувати потрібно Додатки 4 та 5.
2. *Перевірити чи підпадає пацієнт у першу або другу категорії, в яких до базової капітаційної ставки застосовуються коригувальні коефіцієнти:*
  - перевірити наявність у пацієнта діагнозу або функціонального стану, представленого у Додатку 1;
  - перевірити наявність у пацієнта діагнозів, які є критеріями віднесення до категорії 1 та категорії 2 (таблиця 1).

Облік діагнозів у дітей відбувається за тим самим алгоритмом.
Зазначасмо, що якщо в ЕМЗ зазначено діагноз, який є критерієм для віднесення

у першу або другу категорії, але відсутній діагноз з переліку, представленому у таблиці 1, то даний ЕМЗ потрапляє у третю категорію.

Таблиця 1. Критерії віднесення пацієнтів до категорії 1 або категорії 2

Категорія 1	Категорія 2
- Z99.0 Залежність від аспіратора;	- R26.3 Імобільність. Прикутий до ліжка;
- Z99.1 Залежність від респіратора;	- Z74.1 Потреба у допомозі при самообслуговуванні;
- Z99.4 Залежність від штучного серця	- Z74.3 Потреба у постійному догляді;
- Z99.8 Залежність від інших механізмів та пристроїв, які підтримують життєдіяльність органів або систем	- Z74.8 Інші проблеми, пов'язані з залежністю від особи, що забезпечує догляд та допомогу;
- H54.0 Сліпота обох очей.	- Z89 Набута відсутність кінцівки;
	- Z89.1 Набута відсутність кисти та зап'ястка;
	- Z89.2 Набута відсутність верхньої кінцівки вище від зап'ястка;
	- Z89.3 Набута відсутність обох верхніх кінцівок [на будь-якому рівні];
	- Z89.4 Набута відсутність стопи та гомілковостопного суглоба;
	- Z89.5 Набута відсутність ноги на рівні чи нижче коліна;
	- Z89.6 Набута відсутність ноги вище коліна;
	- Z89.7 Набута відсутність обох нижніх кінцівок [на будь-якому рівні, за винятком лише пальців стопи];
	- Z89.8 Набута відсутність верхніх та нижніх кінцівок [на будь-якому рівні]

Розгляд найбільш типових помилок при обліку діагнозів, що спричиняє не потрапляння пролікованого випадку в пакет

Зазначаємо, що відповідно до стандарту 0001 «ОСНОВНИЙ ДІАГНОЗ» Австралійських стандартів кодування лікар визначає основний та додаткові діагнози. Термін «основний діагноз» визначається таким чином: «Діагноз, який після дослідження вважається причиною епізоду госпіталізації пацієнта, догляду

на дому або звернення до закладу охорони здоров'я, відповідно до зазначеного коду». Тому діагнози Додатків 1-5 можуть бути як основними, так і додатковими. Лікар безпосередньо сам визначає причину госпіталізації.

Нижче наведено найбільш типові помилки кодування і, при чому, деякі з них можуть бути причиною не входження в звіт на оплату.

Найбільш типовими помилками є:

1. Відсутність в ЕМЗ діагнозу з Додатків 2 та 4, тобто діагнозу, який може бути першопричиною надання пацієнту паліативної допомоги.
2. Відсутність в ЕМЗ діагнозу з Додатків 3 та 5, тобто функціонального стану, який свідчить про важкий стан пацієнта і, відповідно, потребу в наданні паліативної допомоги.
3. Відсутність необхідних інтервенцій, вказаних у Додатках 3 та 5.
4. Недотримання правила хрестика та зірочки.
5. Найбільш типові помилки наведено у таблиці 2. Звертаємо увагу, що в прикладах правильного кодування (ІІІ стовпчик) вказання на основний та додатковий діагноз відсутні, оскільки лікар сам кодує діагнози залежно від стану пацієнта.

Таблиця 2. Приклади неправильного обліку діагнозів в ЕМЗ з поясненням причин помилок

Кодування діагнозів в ЕМОЗ	Описання помилок	Правильне кодування
<i>Основний діагноз:</i> I20.1 Стенокардія з зареєстрованим спазмом судин <i>Додаткові діагнози:</i> Z51.5 Паліативна допомога, U82.2 Хронічна серцева недостатність, I70.20 Атеросклероз артерій кінцівок, неуточнений Z51.5 Паліативна допомога	Немає жодного діагнозу з додатку 2	I25.8 Інші форми хронічної ішемічної хвороби серця (<i>Діагноз з додатку 2</i>) U82.2 Хронічна серцева недостатність (<i>діагноз з додатку 3</i>) I70.20 Атеросклероз артерій кінцівок, неуточнений У ЕМЗ немає жодного діагнозу з додатку 1, тому даний випадок не потрапляє в послугу, яка має коригуючий коефіцієнт
<i>Основний діагноз:</i> M15.0 Первинний генералізований (остео)артроз <i>Додаткові діагнози:</i> I20.9 Стенокардія, неуточнена, Z51.5 Паліативна допомога,	Немає жодного діагнозу з додатку 3	M15.0 Первинний генералізований (остео)артроз I20.9 Стенокардія, неуточнена, I11.0 Гіпертензивна (гіпертонічна) хвороба серця з (застійною) серцевою

I11.0 Гіпертензивна (гіпертонічна) хвороба серця з (застійною) серцевою недостатністю, I25.9 Хронічна ішемічна хвороба серця, неуточнена		недостатністю (<i>діагноз з додатку 2</i>) I25.9 Хронічна ішемічна хвороба серця, неуточнена U82.2 Хронічна серцева недостатність (<i>діагноз з додатку 3</i>) Z51.5 Паліативна допомога
<i>Основний діагноз:</i> U80.1 Хвороба Паркінсона <i>Додаткові діагнози:</i> Z51.5 Паліативна допомога	Немає жодного діагнозу з додатку 3	G20 Хвороба Паркінсона (<i>діагноз з додатку 2</i>) U80.1 Хвороба Паркінсона Як приклад функціонального стану: F02.3* Деменція при хворобі Паркінсона (G20 †) Дотримання правила хрестика та зірочки (<i>діагноз з додатку 3</i>) Z51.5 Паліативна допомога Зазначений код в діагностичному звіті 96238-00 Когнітивна та/або поведінкова оцінка, в текстовому полі вказано «Шкала GDS. Стадія 6»
<i>Основний діагноз:</i> G46.3 Синдром інсульту в стовбурі головного мозку (I60-I67 †) <i>Додаткові діагнози:</i>Z51.5 Паліативна допомога	Не вказано діагнозу, що відноситься до додатку 2 та додатку 3	G46.3 Синдром інсульту в стовбурі головного мозку <i>Як приклад:</i> I69.3 Наслідки інфаркту мозку (<i>діагноз з додатку 2</i>) G81.9 Геміплегія, неуточнена (<i>діагноз з додатку 1</i>), Z51.5 Паліативна допомога Z74.0 Потреба у допомозі через обмежену здатність пересуватися (<i>діагноз з додатку 3</i>) Отже, пролікований випадок потрапляє в категорію 2 для отримання коефіцієнту 1,05, оскільки зазначено діагноз з додатку 2 (I69.3), діагноз з додатку 3 (Z74.0), з додатку 1 (G81.9) і закодовано діагноз з

		таблиці 1, який є критерієм віднесення пацієнта до категорії 2 (Z74.0).
Пацієнту 16 років Основний діагноз: G80.00 Спастичний церебральний параліч, неуточнений Додаткові діагнози: E44.1 Легка білково-енергетична недостатність, M24.50 Контрактура суглоба, множинні локалізації, Z51.5 Паліативна допомога	Немає жодного діагнозу з додатку 5	G80.00 Спастичний церебральний параліч, неуточнений неуточнена (діагноз з додатку 4) E44.1 Легка білково-енергетична недостатність, M24.50 Контрактура суглоба, множинні локалізації, Z51.5 Паліативна допомога Як приклад M62.40 Контрактура м'яза, множинні локалізації (діагноз з додатку 5)

Додаток 1: на 1 арк., в 1 прим.
 Додаток 2: на 5 арк., в 1 прим.
 Додаток 3: на 4 арк., в 1 прим.
 Додаток 4: на 12 арк., в 1 прим.
 Додаток 5: на 3 арк., в 1 прим.

Голова

Наталія ГУСАК

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ
 провідний документознавець відділу
 контролю, документального
 забезпечення та архіву

Моді Вукіч Анж
 24.07.2024